

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies nonus et decimus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romæ, 1925

Vita S. Ascanafri

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72556](#)

A *frum exemplum fuisse ad cuius similitudinem sanctus quoque Xenophon Ascanajer (1) appellatus sit. Et de nomine quidem hactenus.*

Fabulosa etus historia 2. De homine autem ipso eiusque historia nihil certi novimus. Ulique manifestum est synaxarii habessini narratiunculam per canalem quempiam in graecum fontem refundendam esse. Is autem alius esse non potuit quam liber aliquis doctrinae spiritualis, in quo inter specimenia variarum virtutum ad laudem hospitalitatis adductus fuerit noster S. Xenophron sive mavis Ascanafær. Et re quidem vera, paucis ante diebus quam haec prelo mandata sunt, cum v. d. Robertus P. Blake Hierosolymis redux conjectum a se codicim hibericorum bibliothecae Patriarchalis catalogum officiosissime, ut solet, nobis utendum obtulisset, in codice 140 (saec. XIII vel XIV), fol. 171-185, nec opinata nobis occurrit გზავრებამ ქსენიფრეთე ხელობრისა, Vita (*sive historia*) Xenophori optimatum filii. Exorditur autem historia his verbis: პითერანდა ჩუმა ბერთაგნი ვინა დიდი, Narravit nobis magnus quidam e senioribus...: quea propria translatieaque formula est qua inducuntur Apophthegmata patrum. Huius narratio-

*e dictis quae propria translaticiaque formula est qua indu-
Seniorum cuntur Apophthegmata patrum. Huius narra-
repetenda;*

(1) In codice qui translucet in calendario Ludolfi (op. c. p. 411), ad diem 19 magabit, deest Ascaniafer (Xenophon), et ad diem inse-

*tiunculae apographum, si nancisci poterimus, in Aucto-
re Bollandianis edemus. Impraesentiarum autem quidquam de illa resciscere temporis angustia non sivit. Attamen nullus est ambigendi locus quominus in codice illo hispanico lateat propria forma qua primum fictus est Ascanafar. Fictus, inquam: nemo enim in hoc litterarum genere non plane peregrinus operose sibi anquirendum existimatibus, qua aetate et in qua urbe romani, id est graeci, imperii princeps existiterit, in quem quadret historia nostri S. Ascanafri. Scilicet haec pia fabella est et nihil amplius. Neque extra Aethiopiam ea videtur usquam sibi tantam fidem conciliasse ut commenticius ille Ascanafar in sanctorum numero haberetur.*

3. Mensis chedar synaxarii aethiopici in Patriologia Orientali iam dudum forsitan editus esset, nisi huic etiam operi temporum iniquitas moram intulisset: qua utinam in multis annos ne trahatur. Interim vero S. Ascanafri elogium et codice bibliothecae Nationalis Parisiensis Aethiop. 126 de propmissis. Alios codices in re tam exili conferre superfluum duximus.

E

quem ascriptus est *Asqārān*, utique pro *Asqāfān* quae Xenophontis corruptela est.

VITA S. ASCANAFRI

E synaxario aethiopico (13 chedar) ad fidem codicis 126 bibliothecae Nationalis Parisiensis.

መስተ : ደላት : ካብ : እርራዳ : ቅድ :
እብ : አሰነናፍር : በልል : ወጪዬድግጥ¹ : እሉ :
ነት : ከርሱታን : ማያዣማጥ : በሉው : ወጥን
ቁ : አሰነናፍር : ይመኑቁ : እውነንንጥ : ምሬ :
ወከኑ : ይመጋዣት : ለሳያን : ወለምበናን :
መስተኑቁ : መዋል : ንብረት : ይመፈጥ : እኔ²
ሁ : የካተማ : ስበአ : ለረከብ : በቀጥቅ : ወ
ሰብ : ስምዎ : ከይሁ : ለአሰናፍር : ከመ : ይተ
የከፍ : መዝኑኩት : ፊሩ : ንብረው : ከመ : ይቀ
ተላም : በተመደገቻት : ወጤንሥት : ገዋዋ : ወ
አምባ : ለሰብ : እልባብ : ተንተስና : ወቃሙ :
ወስተ : እንቀጽ : ይደውህ : ወሰብ : ሌሎችሙ :
ካለም : ከመ : እሙንቁ : ተዋርቃጥ : ወክልምና
ሆሙ : እግዢእና : እያስብ : ከርስጥብ : ወኑቁ :
ወስተኛ : ለሙ : ወክቡላዢ³ : ወ-ስተ : በፋ :
ወክፈረብ : ለሙ : ወኑቁ : ንብረት⁴ : እግዢዢ
ሙ : ወኑቁዴ : ልል : ወልድ : መግጥ : በቻው
ቻክሪምኑቁ : እምዘ : ይው : ወክድወ : ሲሆን :
ወሰብ : ሌሎች : እሙንቁ : ይግት : ይጊጋዣ :
ወይሰላዢሙ : አሰናፍር : ተግናሩ : እሰውጥ : ወ
መት : እግዢእሙ : ከርስጥብ : ሌሎችቁ : ከ

Hoc item die requievit sanctus pater Ascanafra, *Ascanafra*
vir locupletissimus et tredecim (1) latrones, qui
eius fide christiani facti sunt. Iste quidem Asca-
nafer unus erat e Romae (2) principibus, sole-
batque stipem erogare advenis, egentibus et mo-
nachis. In diebus autem illis, latrones tredecim
erant, qui in homines irrueverunt conseruerant quos
in viis repperissent. Hi cum inaudisset de mori-
bus Ascanafri, quomodo monachos hospitio
exciperent, ad eum adierunt ut eum dolo inter-
ficerent eiisque res diriperent. Itaque monasticis
vestibus induiti ad fores eius ostii constiterunt.
Qui cum eos vidisset, existimavit eos esse apos-
tolos, unumque ex illis esse dominum nostrum
Iesum Christum. Eos igitur adoravit, in domum
suam introduxit (3), mensam iis apparavit. Tum
aquam sumpsit qua pedes eorum laverat ea-
que (4) filium suum aspersit paralyticum, qui
per annos triginta quinque aegrotaverat, isque
extemplo convaluit. Quod cum vidissent latrones
illi, obstupuerunt. Ait illis Ascanafra: « Dicite
mihi patres: quis ex vobis est Christus? Fum

*latrones
eius vitae
insidiantes*

*eximiae
caritatis
prodigio*

¹ ԹԱԹԵԿՔԻ : cod. — ² ԹՀՈՒԹՅՈՒՆ : cod. —
³ (ԹՀԿԻ : ԴՅՈՒ) ԹԼԴՐՄԻ : ԺՅՈՒ : cod.

(1) *duodecim codex*; sed e sequentibus constat legendum esse *tredecim*. — (2) Intellege, more arabico: *Graeci imperii*. — (3) *Codex: introduxerunt*. — (4) *Codex: dein pedes eorum eorum lavit aquae*.

VITA

⁴ ἀρθρογενέσις : cod. — ⁵ θάλαττα : cod.

DE S. CYNON

CONFESSORE IN CAMBRIA

SAEC. V

*S. Cynon,
alias
Knonkel.*

(4) Baring-Gould et Fisher (4), neque
nomeri neque Baring-Gould et Fisher (4), neque
alius quispiam, quem noverimus, usquam invenit
inter sanctos; ceterum constat ex ipso vocabulo
vicum Tregynnian (rectius Tregynon) patronum
C habere S. Cynon. Quam ob rem accedimus eorum
sententiae qui putant Knonkel eundem esse ac

*acta e
recentiori-
bus scriptis.* Cynon (5). 2. Neuter memorari videtur in calendariis, neuter in antiquis genealogiis. At si recentioribus scriptis fides habenda est, ortus est S. Cynon praeclaro genere Emrys Llydaw (6). Unus fuit e

(1) *A Supplement... to the British Martyrology* (London, s. a.), p. 30. — (2) *A Survey of the Cathedral Church of Bangor* (London, 1721), p. 360. — (3) *Scribit Knonkel, CHALLONER; Knonkell, Browne WILLIS*, i. c., et John BACON, *Liber Regis vel Thesaurus Rerum Ecclesiasticarum* (Londini, 1786), p. 1047; [Knonkell, Lewis MORRIS, *Celtic Remains*, ed. D. S. EVANS (London, 1878), p. 412. — (4) *The Lives of the British Saints*, t. II (London, 1908), p. 273. — (5) Nomen alii alteri scripserunt: Cynon, Cynan, Kenon, Kynan, Kynon inter receperunt; refert parum. In *Libro Landavensi* (ed. J. G. EVANS et J. RHYS), p. 150, inventur quidam Cinan rex, et p. 276, Cinon sacerdos; hae antiquissimae videntur esse vocabuli formae. — (6) E codice Thomae Hopcini, conscripto circa annum 1670, ap. Edw. WILLIAMS (Iolo MORGANWG), *Iolo Manuscripts*, ed. Taliesin WILLIAMS Ab Iolo (Llandovery, 1848), p. 111-12; e libro longo Thomasae Truman, quem exscripsérat Edwardus.

multis illis sanctis qui post medium saeculum
quintum ex Armorica in Cambriam transmiserunt,
duce et magistro S. Cadfan, « ut fidem baptismum-
que instaurarent » (7). Longum est exscribere col-
lectanea viri clari Iolo Morganwg de S. Cynon,
quae res easdem referunt-vix immutatis verbis (8).
Ut omnia paucis complectamur, socius fuisse fertur sancti Cadfan, consanguinei sui, primum in
Bangor Illtyd, dein in Bangor Calw; tandem,
cum sanctus Cadfan fundasset Bangor Enlli (latine
collegium, seu monasterium, insulae Enlli, quam
Angli Bardsey vocant, in sinu Cardiganensi),
ibi cancellarius eius fuisse fertur, quicquid hoc
munus fuit (9).

WILLIAMS anno 1783, *ibid.*, p. 131-33. — (7) *I Adnewydd Cred a Bedyddi*, ex eodem codice, l. c., p. 111. Eandem peregrinationem referunt ali plurimi, quorum ut recentiores omittamus, exempli loco sint cod. Peniarth 16 (sac. XIII in.) apud BARING-GOULD et FISHER, op. c., t. IV (London, 1913), p. 371, col. 1, et cod. Peniarth 45 (sac. XIII extr.), l. c., col. 2. — (8) *Iolo Manuscripts*, p. 103, n. 56; p. 112, n. 7; p. 133. Cf. O. JONES, EDW. WILLIAMS and W. O. PUGHE, *The Mygryian Archaeology of Wales*, ed. 2 (Denbigh, 1870), p. 421, col. 1; p. 422, col. 1; et W. J. REES, *Lives of the Cambro-British Saints* (Llandovery, 1840), p. 266, n. 24. — (9) Cymrice *cynghellawr*. Cancellarii officium, quanto post Christum saec., quid fuerit, non satis perspicuum habemus. Forsitan recentiore vocabulo usus est scriptor ut antiquum munus significaret oeconomici, de quo vide C. PLUMMER, *Vita Sanctorum Hiberniae* (Oxonii, 1910), t. I, p. cxvii-cxviii; nisi forte cum audisset de cancellario sancti